

روان‌پرستاری

دوره دوم شماره ۴ (پیاپی ۸) زمستان ۱۳۹۳ - شماره استاندارد بین المللی: ۱۲۳۴۵-۲۵۰۱

بررسی اثر مصرف خوراکی پودر کاکائو بر فرسودگی شغلی..... مهرابی طبیه، گرجی سمیه، بهزاد ذوالقدری	۱
رابطه بین الگوهای غذایی با تصویر بدنی و اضطراب در توجوانان..... آناهیتا خدابخشی کولایی، حمید رستاک، لادن منصور، دکتر بهرام رشیدخانی	۱۲
تأثیر مداخلات روان شناختی بر سلامت روان دانشجویان..... زهراء قضاوی، فربیا طالقانی، فاطمه کشانی، فروزان کشانی	۲۶
حمایت اجتماعی و اضطراب مرگ در بیماران همودیالیز..... هاجر صادقی، مریم سعیدی، کبری راهزانی، عاطفه اسفندیاری	۳۶
رابطه فشار روانی و سندروم پیش از قاعده‌گی با کیفیت زندگی در دختران دانشجو..... زهراء زارعی، سعیده بزرگیان	۴۹
ارتباط مشخصات بیماران روانی با فرار آنان از مرکز روان‌پزشکی دازی..... امین اجلی، محمدرضا خدایی اردکانی، مهناز گودرزی، زهراء تمیزی، مارال دیباچی	۵۹
تأثیر آموزش مدیریت خشم، مبتنی بر مدل پندر بر رفتار پر خطر در گیری در سربازان..... مینو اسدزندی، محمد شکاری فرد، عباس عبادی، محمدعلی مروتی شریف آباد، محمدمهدی سالاری	۶۸
تأثیر روش حساسیت زدایی با حرکات چشم و پردازش مجدد بر اضطراب درد پانسمان بیماران سوختگی..... مصطفی چتروز، محمد مرادی، محمد ابراهیم ساریچلو، محمود علیپور	۸۰

به نام خداوند جان و خرد نشریه تخصصی روان پرستاری

فصلنامه علمی - پژوهشی انجمن علمی پرستاری ایران

دوره دوم - شماره ۴ (پیاپی ۸) - زمستان ۱۳۹۳

- صاحب امتیاز: انجمن علمی پرستاری ایران

- مدیر مسؤول و سردبیر: دکتر مسعود فلاحتی خشکناب

- مدیر اجرایی: محمدرضا شیخی

- شماره پروانه انتشار وزارت ارشاد اسلامی: ۹۱/۳۴۷۰۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۶

- شماره بین المللی نشریه چاپی (Print-ISSN): ۲۲۴۵-۲۰۰۱ مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۶

- شماره بین المللی نشریه الکترونیکی (e-ISSN): ۲۲۴۵-۲۰۲۸ مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۶

- دارای رتبه علمی پژوهشی از یکصد و دهمین جلسه کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور: به شماره ۱۰۰/۵۱۱ مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۷

• مشاوران علمی این شماره (به ترتیب حروف الفبا):

دکتر اکبر بیگلریان

دکتر اکرم شاگو

دکر آناهیتا خدابخشی کولای

دکر مولود رادر

دکتر ناهید رده

دکر کورش زادع

دکتر محمدعلی سیمایانی

دکر نعیمه سید فاطمی

دکر فرشید شمسایی

دکر مصطفی شوکی احمد آبادی

محمد رضا شیخی

دکتر جلیل عظیمیان

دکر جمیله محشی

دکر مجیده هروی

دکر شهرزاد یکتاطلب

دکتر فاطمه الحائی، دانشیار آموزش پهداشت دانشگاه تربیت مدرس

دکتر مسعود بحرینی، دانشیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی بوشهر

دکتر اکبر بیگلریان، استادیار آمار زیستی دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر یدالله جنتی، استادیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی مازندران

دکتر محمدرضا خدایی، دانشیار روان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر اصغر دادخواه، استاد توانبخشی روانی دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر محمد ذوالعلی، استادیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

دکتر مهدی رهگذر، دانشیار آمار زیستی دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر کورش زارع، استادیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی چندی شاپور اهواز

دکتر سادات سیدباقر مذاخ، استادیار آموزش پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر نیمه سیدفاطمی، دانشیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر فرخنده شریف، استاد روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

دکتر فرشید شمسایی، استادیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی همدان

دکتر رضا ضیغمی، استادیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دکتر عباس عبادی، استادیار پرستاری داخلی جراحی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله الاعظم (عج)

دکتر فربد فایی، دانشیار روان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر مسعود فلاحتی خشکناب، دانشیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر پروانه محمدخانی، استاد روان شناسی دانشگاه علوم پزشکی و توانبخشی

دکتر عسی محمدی، دانشیار پرستاری داخلی جراحی دانشگاه تربیت مدرس

دکتر ندا مهرداد استادیار پرستاری پهداشت گامده دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر علی نجومی، دانشیار انسیتو پاستور ایران

دکتر علی نویدیان، دانشیار مشاوره دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

دکتر علیرضا نیکخت نصرآلادی، استاد پرستاری داخلی جراحی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر فربد یغمایی، دانشیار پهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر شهرزاد یکتاطلب، استادیار روان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

- ویراستار انگلیسی: دکتر علی نجومی

- ویراستار فارسی: محمدرضا شیخی

- حروفچینی و صفحه‌آرایی: مهندس صادق توکلی

- طراح جلد: مهندس صادق توکلی

- ناشر: انجمن علمی پرستاری ایران

- نشانی: تهران - میدان توحید - دانشکده پرستاری و مامایی تهران

- کد پستی: ۱۴۱۹۷۳۳۱۷۱، صندوق پستی: ۱۴۱۹۵/۳۹۸، تلفن و نامبر: ۶۶۵۹۲۵۳۵

- e-mail: info@ijpn.ir , Website: http://ijpn.ir

رابطه بین الگوهای غذایی با تصویر بدنی و اضطراب در نوجوانان

آناهیتا خدابخشی کولایی^۱، حمید رستاک^۲، لادن منصور^۳، دکتر بهرام رشیدخانی^۴

چکیده

مقدمه: الگوهای غذایی سالم و غیرسالم بر ظاهر و همچنین خلق و خوی افراد تاثیر به سزایی دارند. پژوهش حاضر، با هدف بررسی ارتباط بین الگوهای غذایی، تصویر بدنی و اضطراب در دانش آموزان دوره راهنمایی انجام گرفت.

روش ها: این مطالعه توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان پسر دوره راهنمایی شهرستان بهارستان که در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۹۳ مشغول تحصیل بودند. نمونه پژوهش ۲۲۰ نفر از دانش آموزان پسر بود که از طریق روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای از مدارس مقطع راهنمایی انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در پژوهش، پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی، پرسشنامه بسامد خوراک و مقیاس اضطراب کودکان اسپینس بود. داده ها با استفاده از آمار استنباطی (تحلیل عاملی، رگرسیون لجستیک و ضریب همبستگی اسپیرمن) مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج تحلیل عاملی نشان داد که دو نوع الگوی غذایی ناسالم و سالم بیشترین واریانس را بین آزمودنی ها دارا بودند و ۱۱٪ از کل واریانس مصرف را توجیه می کردند. نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن نشان داد که الگوی غذایی ناسالم، تصویر بدن و اضطراب ارتباط مثبت و معنادار برقرار است. نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک نشان داد، افرادی که الگوی غذایی ناسالم دارند، به احتمال بیشتری به اضطراب مبتلا می شوند ($P < 0.0005$) و احتمالاً تصویر بدنی نامناسبتری دارند ($P < 0.0005$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر می توان گفت که، بین الگوی غذایی ناسالم، تصویر بدنی و اضطراب ارتباط معناداری وجود دارد و افراد با الگوی غذایی ناسالم تصویر بدنی ضعیف تر و اضطراب بیشتری دارند.

کلید واژه ها: الگوهای غذایی، اضطراب، دانش آموزان، نوجوانان پسر

تاریخ پذیرش: ۹۳/۹/۳

تاریخ دریافت: ۹۲/۱۱/۳

۱- استادیار گروه مشاوره، دانشگاه خاتم، تهران، ایران. (نویسنده مسؤول)

پست الکترونیکی: anna_khodabakhshi@yahoo.com

۲- کارشناس ارشد مشاوره، گروه مشاوره، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۳- کارشناس ارشد مشاوره، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

۴- دانشیار گروه تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

مقدمه

نوجوانی دوره‌ی بحرانی برای بروز اختلالات روانی است. اختلالات روانی با درصد بالای در سن ۱۴ سالگی تشخیص داده می‌شوند (۱). در سطح جهانی حدود ۲۰٪ از کودکان و نوجوانان دچار اختلالات روانی یا مشکلات مرتبط با سلامت ذهنی می‌باشند و حدود نیمی از این موارد قبل از سن ۱۴ سالگی تشخیص داده می‌شود (۲). در طول این مدت، سلامت ذهنی با دیگر شرایط رشد و نمو و وضعیت سلامت مرتبط است. تحقیقات آزمایشگاهی و بالینی، بیانگر این است که، افسردگی در دوره نوجوانی می‌تواند به دلیل مشکلاتی از قبیل؛ کیفیت زندگی، عدم پیشرفت تحصیلی، فعالیت‌های اجتماعی اندک و حتی چاقی باشد (۳-۶).

باردی و کندال متون پژوهشی مربوط به اضطراب و افسردگی را در بچه‌ها و نوجوانان برسی کرده اند و تخمین زده اند که ۱۵/۹٪ از بچه‌ها مبتلا به اضطراب یا افسردگی، دچار اختلالات اضطرابی و افسردگی مرضی می‌باشند. به علت شیوع بالای اختلالات روانی و تاثیرات آن بر رشد فیزیولوژیکی و روانی نوجوانان، شیوع اختلالات روانی به یک موضوع مهم بهداشت روانی تبدیل شده است (۲). بنابراین، آگاهی و درک عوامل خطر بالقوه برای اختلالات روانی در افراد جوان و تلاش برای تدوین و تشکیل اقدامات مناسب برای پیشگیری و مداخله‌های زودهنگام لازم می‌باشد.

اهمیت تغذیه در دوران نوجوانی به دلیل نقش موثر آن در حفظ سلامتی و پیشگیری از بیماری‌ها می‌باشد. نقش تغذیه در این دوران به طور چشمگیری افزایش یافته و به عنوان ابزاری است که نه تنها برای پیشگیری از بیماری‌ها، بلکه برای ارتقای سلامتی نیز به کار می‌رود (۷). نوجوانی، مرحله‌ای است که استقلال در آن پایه گذاری می‌شود. برخی از الگوهای غذایی ناسالم که ممکن است از سوی نوجوانان انتخاب شده باشند و این الگوهای غذایی همچنان ادامه دار شوند و در نهایت در دوران جوانی و بزرگسالی پیامدهای نامناسبی را برای سلامت و رفاه آن‌ها به دنبال داشته باشد (۸).

رژیم غذایی، معمولاً در بیماری‌ها و از طریق شیوه زندگی افراد مورد بررسی قرار می‌گیرند (۹). در طی سال‌های اخیر، الگوهای غذایی به دلیل تاثیری که بر سلامت روانی و جسمی نوجوانان دارند، در کانون توجه قرار گرفته اند. پژوهشگران متوجه شده اند که، داشتن تغذیه ناکافی و رژیم غذایی فقیر (غذاهای حاضری و شیرینی‌ها) افراد، غالباً با مشکلات روانی در آن‌ها همراه است (۱۰-۱۴).

به طور کلی، نوع و انتخاب الگوی غذایی می‌تواند بر سلامت روانی افراد تاثیر بسزایی داشته باشد (۱۵-۱۶). با گسترش زندگی صنعتی و ماشینی، مصرف غذاهای آماده، غذاهای پرچرب و سرخ کردنی افزایش یافته و میزان اسیدهای چرب با ترانس بالای موجود در این محصولات غذایی موجب افزایش بیماری‌های مزمن جسمی و روانی گردیده است (۷). بر اساس پژوهشی، بین دریافت چربی روزانه با وضعیت وزن در دختران، رابطه معناداری دیده شده است (۱۷). بسیاری از کارشناسان تغذیه و بهداشت، غذاهای فوری را به دلیل داشتن کالری زیاد و اسید چرب با ترانس بالا، چاق کننده و مضر برای سلامتی می‌دانند (۱۸-۱۹). در نتیجه، استفاده از این غذاهای پر کالری و چرب باعث عدم تعادل بین انرژی دریافتی و مصرفی از سوی افراد می‌شود و احتمال ابتلاء آن‌ها را به چاقی و بیماری‌های مختلف از جمله دیابت افزایش می‌دهد (۱۸-۲۰).

در دو دهه اخیر، به طور مشخصی اضافه وزن و چاقی در بیشتر کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه رو به افزایش است (۲۱). مطالعات همه گیر شناسی اخیر، نشانگر شیوع اضافه وزن و چاقی و سندروم متابولیک در ایران می‌باشد که برابر یا بیشتر از اروپا و ایالات متحده امریکا است. الگوی رژیم غذایی نامناسب و فعالیت بدنسی کم از عوامل ایجاد کننده اضافه وزن و چاقی هستند (۲۱).

طبق نتایج به دست آمده، چاقی عامل خطر برای افسردگی می‌باشد (۲۲). کودکان چاق اغلب مورد تمسخر کودکان دیگر قرار می‌گیرند و همین عامل می‌تواند آن‌ها را دچار اضطراب و افسردگی کند (۲۳-۲۴). در یک بررسی انجام شده در گروهی از

به منظور جمع آوری اطلاعات پژوهش، سه پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی، پرسشنامه بسامد خوراک (food frequency questionnaire) و مقیاس اضطراب کودکان اسپسنس مورد استفاده قرار گرفت.

پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی: این پرسشنامه اطلاعات زمینه ای و جمعیتی شامل: درآمد خانواده، ترتیب تولد، تعداد اعضای خانواده، سواد والدین و شغل مادر را مورد بررسی قرار می دهد.

پرسشنامه بسامد خوراک (FFQ): پرسشنامه خوراک شامل فهرستی از ۱۶۸ قلم ماده غذایی به همراه یک واحد اندازه استاندارد (standard serving size) برای هر ماده غذایی می باشد. پایایی FFQ با انتخاب یک گروه ۱۳۲ نفری و بر مبنای ۲ بار پاسخگویی به این پرسشنامه به فاصله یک سال ارزیابی شده بود (۲۷). این پرسشنامه توسط willett و همکاران در سال ۱۹۸۵ ساخته شده است (۲۸). یافته ها در ایران و برای نسخه فارسی اسماعیل زاده و همکاران (۱۳۸۴) نشان داد که پرسشنامه مورد استفاده پایایی خوبی را برای ارزیابی دریافت های غذایی دارد. به عنوان مثال ضرایب همبستگی برای پایایی میوه ها و سبزیجها به ترتیب برابر ۷۱٪ و ۷۴٪ بود. روایی نسبی (ratio validity) پرسشنامه با مقایسه دریافت های غذایی به دست آمده از FFQ با دریافت های غذایی به دست آمده از مجموع ۱۲ یادآمد ۲۴ ساعته (هر ماه یک یادآمد در طی سال) سنجیده شد. تجزیه و تحلیل این داده ها نشان داده بود که پس از کنترل اثر انرژی دریافتی، اکثر مواد مغذی در بین دو روش ارزیابی از همبستگی بالایی برخوردارند. به علاوه FFQ در ارزیابی گروه های غذایی دریافتی نیز از دقت خوبی برخوردار بود. به عنوان مثال ضریب همبستگی بین FFQ و یادآمدهای ۲۴ ساعته خوراک برای میوه ها ۶۱٪ و برای سبزیجها ۵۷٪ بود. این نتایج حاکی از آن است که FFQ مورد استفاده در این مطالعه ارزیابی خوبی را از دریافت های معمول فرد برای طولانی مدت به عمل خواهد آورد (۲۷).

مقیاس اضطراب اسپسنس به منظور اندازه گیری و ارزیابی اضطراب کودکان بر اساس راهنمای طبقه بندی تشخیصی و

جوانان در آلمان، میزان اضطراب، افسردگی و مشکلات تممرکز در در افراد مبتلا به چاقی بیش از افراد غیرچاق بود (۲۵).

تحقیقات انجام شده روی نوجوانان ایرانی نشان دهنده عادات غذایی نادرست می باشد. به ویژه، میان وعده های نادرست و دریافت چربی ها اشبع نشده از جمله، این عادات غذایی غلط به شمار می روند (۱۷). در یک مطالعه در ایران مشخص شد که الگوی غذایی غربی بیشترین پراکندگی و الگوی غذایی سنتی ایرانی کمترین پراکندگی را در بین الگوهای غالب دختران نوجوان به خود اختصاص داده است و این بیانگر گذر جامعه از غذاهای سنتی به طرف غذاهای آماده و غربی می باشد (۲۶).

بنابراین، با توجه به افزایش مصرف چربی ها، میان وعده های کم ارزش و همچنین مصرف روز افزون غذاهای آماده و الگوی غذایی غربی در ایران و رابطه بین مصرف چربی ها و غذاهای آماده با افزایش چاقی و بیمارهای دیابت و سایر بیماریها، اهمیت رابطه بین ادرارک از بدن و میزان اضطراب و افسردگی در بین افراد جامعه روشن تر می شود. رابطه بین مصرف غذا با شرایط روان شناختی افراد از یک سو و پژوهش های اندکی که پیرامون رابطه مصرف غذا با اضطراب در جهان به ویژه در ایران وجود دارد از سوی دیگر، منجر به انجام این پژوهش با هدف بررسی رابطه بین الگوهای غذایی، تصویر بدنه و اضطراب در بین دانش آموزان شده است.

روش مطالعه

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه، دانش آموزان پسر مقطع راهنمایی شهرستان بهارستان استان تهران که در سال تحصیلی ۹۲-۹۳ مشغول به تحصیل بودند. از بین دانش آموزان این شهرستان ۲۲۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی خوش ای انتخاب شدند. نخست از بین مدارس راهنمایی شهرستان بهارستان، پنج مدرسه انتخاب شدند، سپس از بین مدرسه یک کلاس و پس از آن پرسشنامه ها بین دانش آموزان توزیع گردید.

در این پژوهش ابتدا یافته های توصیفی نظری، میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی با استفاده از شاخص های آمار توصیفی بدست آمد. آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای ارزیابی نرمال بودن متغیرهای کمی به کار گرفته شد. در بخش آمار استنباطی و تجزیه و تحلیل داده ها نخست برای بدست آوردن الگوهای غذایی از روش آماری تحلیل عاملی (Factor analyze) و پس از به دست آوردن الگوهای غذایی برای بدست آوردن رابطه بین متغیرها از همبستگی اسپیرمن به دلیل غیر نرمال بودن داده ها استفاده شد. پس از کیفی کردن متغیرها در نهایت به دست آوردن نسبت شناسی و رابطه دقیق بین متغیرها از رگرسیون لجستیک استفاده شد. برای انجام این پژوهش تمامی ملاحظات اخلاقی در پژوهش از جمله محرومانگی پرسشنامه ها، رضایت آگاهانه و رازداری اخذ گردید.

یافته ها

جدول (۱) میانگین سنی آزمودنی ها، میانگین تعداد اعضای خانواده، درصد پراکندگی آزمودنی ها در متغیرهای ورزش، شغل مادر و ترتیب تولد، سواد والدین و درآمد خانواده

آماری اختلالات روان پزشکی Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Spence Fifth Edition(DSM-IV) ساخته شده است. فرم اولیه مقیاس در سال ۱۹۹۷ در کشور استرالیا در سالهای ۱۹۹۷ و ۱۹۹۸ طی دو مطالعه بزرگ ملی، تحلیل عامل تاییدی و اکتشافی ۶ عامل مورد نظر در طیف سنی ۸ الی ۱۲ سال و ۷ الی ۱۹ سال به اثبات رسیده است (۲۹). این مقیاس که برای استفاده در نمونه های جامعه بوده و برای ارزیابی طیف وسیعی از اختلالات اضطرابی میان کودکان بر مبنای (DSM-IV) تهیه شده است، در مطالعات و پژوهش های صورت گرفته از ویژگی های روان سنجی خوبی برخوردار بوده است (۲۹). عامل های مورد نظر نشانگان مرتبط با اضطراب جدایی، هراس اجتماعی، اختلال وسواس- اجبار، اختلال سرآسمیگی- بازار هراسی، اختلال اضطراب فراغیر و ترس از صدمات جسمانی بوده است. این مقیاس از شامل ۳۸ سوال برای انکاوس نشانگان است. ۶ سوال حالت مثبت داشته و برای کم شدن سوگیری منفی پاسخ ها طراحی شده است. این مقیاس در ایران توسط موسوی و همکاران بر روی ۴۵۰ نفر دانش آموز دختر و پسر هنجران گردیده و روایی آن مورد تایید قرار گرفته و پایایی آن ۰/۸۹٪ گزارش شده است (۲۹).

جدول ۱ - توزیع پراکندگی آزمودنی ها در شاخص های سن، تعداد اعضای خانواده، ورزش، شغل مادر، ترتیب تولد، سواد والدین و درآمد خانواده

		میانگین / %	ویژگی های جمعیت شناختی آزمودنی ها
۱۴/۸۵	±۸/۸		سن
۴			تعداد اعضای خانواده
۴۲/۴		ورزشکار٪	ورزش
۵۶/۶		غیر ورزشکار٪	
۳/۲		شاغل٪	شغل مادر
۹۶/۷		خانه دار٪	
۲۲/۶		فرزند اول٪	ترتیب تولد
۵۷/۰		فرزند وسط٪	
۱۹/۳		فرزند آخر٪	
مادر	پدر	میزان تحصیلات	
۱/۸	۰/۰۵	بی سواد	
۷۵/۳	۲۸/۲	سیکل	سطح سواد والدین
۱۵/۲	۵۵/۵	دپلم	
۰/۰۷	۱۵/۸	دانشگاهی	
	۰/۰۵	تا ۴۰۰ هزار	
	۴۶/۷	از ۴۰۰ تا ۷۰۰ هزار	
	۴۰/۱	از ۷۰۰ هزار تا ۱ میلیون	سطح درآمد و % خانواده (مبالغه به توانان)
	۹/۴	از ۱ میلیون تا ۲ میلیون	
	۳/۳	بالاتر از ۲ میلیون	

غذایی و بار عاملی منفی به معنی ارتباط معکوس آن گروه غذایی با عامل مورد نظر است. هر قدر بار عاملی یک گروه غذایی در یک فاکتور معین بیشتر باشد، به معنی سهم بالای آن گروه غذایی در آن الگوی معین است. این دو الگوی غذایی غالب $11/34\%$ کل واریانس مصرف را توجیه می کنند.

جدول (۲) بار عاملی اقلام غذایی موجود در هر یک از الگوهای غذایی را نشان می دهد. برخی از گروه های غذایی دارای بار عاملی مثبت و برخی دیگر دارای بار عاملی منفی می باشند. بار عاملی مثبت گروههای غذایی قرار گرفته در یک عامل (الگوی غذایی) معین به معنی ارتباط مثبت آن گروه

جدول ۲ - بار عاملی اقلام غذایی مصرف شده در آزمودنی ها

الگوی غذایی سالم	الگوی غذایی ناسالم	گروه های غذایی
	.۰/۹۵	غذاهای حاضری
	.۰/۹۰	میان وعده ها
	.۰/۸۹	نوشابه
	.۰/۸۵	سبب زمینی سرخ شده
	.۰/۸۰	قد و شکر پنیر
	.۰/۷۶	مايونز
	.۰/۷۴	شیرینی و دسرها
.۰/۳۹	-.۰/۷۲	حیوپات
	.۰/۶۸	کره
	.۰/۶۳	روغن جامد
.۰/۴۳	-.۰/۴۷	سیزیجات برگ سبز
		چای
		روغن مایع
.۰/۶۱		آبجیوه های طبیعی
.۰/۵۸		مجزها
.۰/۵۴	-.۰/۴۸	میوه ها
.۰/۵۴		گوشت قرمز
.۰/۴۸		آبجیوه صنعتی
.۰/۴۸		سیزیجات زرد
.۰/۴۷		ترشیجات
.۰/۴۶		سیزیجات کلمی
.۰/۴۶		لبنیات کم چرب
.۰/۴۴		خشکبار
.۰/۴۲		زیتون
.۰/۴۲		سبب زمینی
.۰/۴۲	-.۰/۳۷	گوجه فرنگی
.۰/۳۸		سیر
.۰/۳۷		سایر سیزیجات
.۰/۳۶		قهوه
.۰/۳۱		مرغ و ماهی
.۰/۳۱		غلات تصفیه شده
.۰/۳۰		احشا
.۰/۳۰		لبنیات پر چرب
		غلات کامل
		تخم مرغ
		مارگارین

* مقادیر کمتر از ۳ / ۰ جهت ساده تر شدن جدول حذف شده اند

جدول (۳) همبستگی بین الگوهای غذایی سالم، ناسالم و اضطراب را به نمایش می‌گذارد. نتایج این جدول بیانگر ارتباط مثبت و معنادار بین الگوی غذایی ناسالم و اضطراب می‌باشد ($P=0.005$ و $P=0.022$)، همچنین بین الگوی غذایی سالم و اضطراب ارتباط معنادار برقرار نمی‌باشد ($P>0.19$).

جدول ۳- ماتریس همبستگی بین الگوی غذایی ناسالم، سالم، اضطراب و تصویر بدنه

تصویر بدنه	اضطراب	الگوی غذایی سالم	الگوی غذایی ناسالم	متغیرها
**-0/697	**-0/272	-0/090	**-0/272	الگوی غذایی ناسالم
**-0/225	-0/090	-0/090	-0/076	الگوی غذایی سالم
**-0/736	-0/076	**-0/225	**-0/607	اضطراب
				تصویر بدنه

*همبستگی در سطح ۱ / معنادار است.

*همبستگی در سطح ۰/۵ / معنادار است.

اضطراب مبتلا شوند ($P=0.005$). اما در مورد نسبت شانس اضطراب در الگوی غذایی ناسالم نتایج نشان داد که رابطه ای بین الگوی غذایی سالم و اضطراب وجود ندارد ($P=0.07$) این رابطه همچنین پس از تعدیل عوامل مخدوش کننده نیز معنادار نبود ($P=0.24$). با وجود نتایج مربوط به نسبت شانس برای اضطراب در الگوی غذایی ناسالم می‌توان این گونه نتیجه گیری کرد که افرادی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری دارند در مقایسه با افرادی که الگوی غذایی ناسالم کمتری دارند $11/69$ برابر احتمال بیشتری دارند که با اضطراب مبتلا شوند. بنابر این می‌توان این فرضیه تایید کرد که بین افراد با الگوی غذایی سالم و ناسالم از نظر اضطراب تفاوت وجود دارد و این گونه برداشت کرد که افرادی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری دارند احتمال بیشتری دارد که اضطراب مبتلا شوند.

جدول (۴) نسبت شانس (odds ration=OR) و فاصله اطمینان را برای اضطراب به نمایش می‌گذارد. در این جدول دو نسبت شانس مشاهده می‌شود. نسبت شانس خام که بدون تعديل عوامل مخدوش گر و نسبت شانس تعديل شده که با تعديل عوامل مخدوش گر (تصویر بدنه، ورزش، درآمد) به دست آمده است. نسبت شانس خام برای اضطراب در الگوی غذایی ناسالم نشان می‌دهد که افرادی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری دارند $OR = 27/4$, $95\% CI: 12/96 - 26/4$ ($P<0.005$). احتمال بیشتری دارد که به اضطراب مبتلا شوند ($P<0.005$). همچنین نسبت شانس تعديل شده برای اضطراب در الگوی غذایی ناسالم نشان می‌دهد که افرادی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری دارند $OR = 12/69$, $95\% CI: 11/69 - 13/69$ ($P<0.005$). احتمال بیشتری دارد که به

جدول ۴- نسبت شانس برای اضطراب در الگوهای غذایی در دانش آموzan مورد مطالعه

الگوی غذایی ناسالم پایین بالا	الگوی غذایی سالم پایین بالا	نسبت شانس	فاصله اطمینان ۹۵٪	نسبت شانس تعديل شده	فاصله اطمینان ۹۵٪
۱	۱	۲۷/۴	۱۲/۹۶ - ۵۶/۸۱	۱۲/۹۶ - ۵۶/۸۱	۱۲/۶۹
۱	۱	۰/۸۹	۰/۵۱ - ۱/۱۵۳	۰/۵۱ - ۱/۱۵۳	۱/۵۵

می‌دهد که افرادی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری دارند $0/93$ ($OR = 0/03 - 0/14$, $95\% CI: 0/03 - 0/14$) احتمال کمتری برای تصویر بدنه بهتر دارند ($P<0.005$). نسبت شانس تعديل شده که پس از تعديل عوامل مخدوش گر (اضطراب، ورزش،

جدول (۵) نسبت شانس (odds ration=OR) و فاصله اطمینان (CI) ۹۵٪ برای تصویر بدنه به نمایش می‌گذارد. در این جدول دو نسبت شانس مشاهده می‌شود، نسبت شانس خام که بدون تعديل عوامل مخدوش گر به دست آمده است شان

بیشتری دارند ۱/۲ برابر - ۱/۰۳، %۹۵ OR = ۲/۲۰، CI: ۱/۰۳ - ۴/۴۰ (P=۰/۰۴). احتمال بیشتری برای تصویربدنی بهتر دارند (P<۰/۰۵). بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده و مقایسه آنها با یکدیگر این فرضیه مورد تایید قرار می‌گیرد و می‌توان این گونه نتیجه گرفت که افراد با الگوی غذایی سالم احتمال بیشتری برای تصویر بدنی بهتر دارند.

درآمد) به دست آمد، نشان می‌دهد افرادی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری دارند ۷/۰ (CI: ۰/۱۳ - ۰/۷۰)، %۹۵ = ۰/۳۰ (P<۰/۰۵). احتمال کمتری برای تصویربدنی بهتر دارند (P<۰/۰۵). OR = ۱/۷۰، %۹۵ (CI: ۰/۰۹۹ - ۲/۰۹۵) احتمال بیشتری برای تصویربدنی بهتر دارند (P<۰/۰۵). همچنین پس از تعديل عوامل مخدوش‌گر (اضطراب، ورزش و درآمد)، افرادی که الگوی غذایی سالم

جدول ۵ - نسبت شانس برای تصویر بدنی بهتر در الگوهای غذایی در داشتن آموزان مورد مطالعه

الگوی غذایی ناسالم پایین بالا	الگوی غذایی سالم پایین بالا	نسبت شانس	فاصله اطمینان ۹۵٪	نسبت شانس تعديل شده	فاصله اطمینان ۹۵٪
۱	۱		۰/۰۳ - ۰/۷۰	۰/۳۰	۰/۰۳ - ۰/۱۴
۰/۰۷	۱/۷۰		۱/۰۳ - ۴/۷۰	۲/۲۰	۰/۹۹ - ۲/۹۵

بحث

گیری‌ها کیفیت غذایی بهتر با سطوح پایین علائم روانشناختی ارتباط داشتند. این ارتباطات پس از تعديل طیف گسترده‌ای از متغیرهای مخدوش کننده از جمله سن، وضعیت اجتماعی و اقتصادی، تحصیلات، فعالیت بدنه و دیگر عوامل محیطی به دست آمد (۱۳).

در یک مطالعه در استرالیا که توسط راینسون و همکاران (۲۰۱۱) انجام گرفت، شیوه زندگی و اطلاعات جمعیت شناختی نوجوانان را برای بررسی رابطه بین مشکلات روانی (عقب نشینی، اضطراب و افسردگی، شکایت جسمانی، بزهکاری و پرخاشگری) و الگوهای غذایی مصرفی بررسی کردند. پژوهشگران دریافتند که، مصرف بالای گوشت و غذاهای آماده به طور قابل توجهی با بالای روانی در نوجوانان رابطه مثبت و معناداری دارد (۱۰). همچنین، نتایج مطالعه بختیاری و همکاران، بر روی دانشجویان دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران نشان می‌دهد که بین مصرف غذاهای آماده در دانشجویان و اضطراب آشکار و پنهان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (۳۰).

نتایج مطالعه وونگ و همکاران (۲۰۱۱) نشان می‌دهد که بین اسنک‌ها (تنقلات) و غذاهای حیوانی با خطر افسردگی و

در مطالعه حاضر دو الگوی غذایی عمده شامل الگوی غذایی ناسالم (غربی) و الگوی غذایی سالم را شناسایی شد که مجموعاً ۳۴/۱۱٪ از کل واریانس جامعه را تبیین می‌کنند. در مطالعه الگوی غذایی ناسالم شامل مصرف بالای غذاهای حاضری (همبرگر، سوسیس، کالباس، پیتزا)، میان وعده‌ها (تنقلات)، سبب زمینی سرخ کرده، نوشابه، مایونز، شیرینی و دسرها، کره، روغن جامد می‌باشد. بخش اول نتایج نشان داد که الگوی غذایی ناسالم با اضطراب بالا و رابطه داشت و برخورداری از این الگو با اضطراب بالا همراه بود. همچنین نتایج ارتباط معناداری را بین الگوی غذایی سالم و اضطراب نشان نداد.

در مطالعه مقطعی انجام شده توسط جاکا و همکاران (۲۰۱۰) که رابطه بین الگوی غذایی و اختلالات روانی را بررسی می‌کند رابطه مورد نظر بین کیفیت غذایی و این اختلالات بوسیله داده‌ها پشتیبانی شد. الگوی غذایی (ستنی) مشکل از میوه، گوشت گاو، گوشت بره و ماهی با سطوح پایین اختلالات اضطراب و افسردگی ارتباط داشتند در حالی که الگوی غذایی مشکل از غذاهای ناسالم (غربی) با سطوح بالاتر از اختلالات اضطرابی و افسردگی ارتباط داشت. بر اساس اندازه

(۴۴). از طرفی مطالعات انجام شده نشان می دهد که، مصرف غذاهای فوری، تاثیر بسزایی در چاقی و بروز پیامدهای آن دارد (۴۵). نامتعادل بودن الگوی غذایی مصرفی و عادات غذایی نامطلوب از عوامل موثر در بروز چاقی دوره نوجوانی است. تحقیقات نشان داده‌اند که، رژیم‌های غذایی پرچرب با انرژی بالا، نامنظم بودن الگوی و عده‌های غذایی، حذف وعده‌های اصلی غذایی و مصرف مقادیر زیادی مواد غذایی با چگالی انرژی بالا در میان وعده‌ها، الگوهای نامناسب مصرف را در نوجوانان چاق تشکیل می‌دهند (۴۶).

پژوهش مالتی و همکاران (۲۰۱۳)، نشان داد که بین چاقی و اضافه وزن در نوجوانان داشت آموز با نارضایتی بدنی ارتباط وجود دارد (۴۷). در کشورهای توسعه‌یافته، نارضایتی بدنی به عنوان واکنشی نسبت به افزایش وزن در نظر گرفته شده است (۴۸). در پژوهشی در بریتانیا، رابطه مستحکمی بین نارضایتی بدنی و چاقی بدنی گزارش شده است (۵۰). در کودکان جنوب آسیا، ادرارک از اندازه بدن به طور مثبتی با وضعیت وزن آنها رابطه داشت و کودکان با اضافه وزن و چاقی در مقایسه با بچه‌های با وزن مطلوب، تمایل بیشتری به داشتن اندازی ایده‌آل و لاغرتر داشتند (۵۱). همچنین، در پژوهشی در کشور تایوان، وزن بالا با نارضایتی بدنی بیشتر همراه بود (۵۲).

نتایج پژوهش کرزمپک (۲۰۱۲) نشان داد که، مردانی که چاق اند، نمره بالاتری در اضطراب اجتماعی به دست آورده‌اند. کرزمپک همچنین بیان می کند که مردانی که تصویر بدنی خوبی دارند دارای عزت نفس بالاتری در مقایسه با مردان چاق اند (۵۳).

از آنجایی که، الگوی غذایی ناسالم و غذاهای حاضری به دلیل داشتن چربی‌های بالا می تواند، باعث بروز چاقی و افزایش وزن در افراد مصرف کننده این گونه غذاها شود. در نتیجه، چاقی نیز منجر به اضطراب می شود . همچنین، می توان به این گونه افروزد که، الگوی غذایی نامناسب باعث اضافه وزن و چاقی می شود و چاقی نیز می تواند اضطراب را به همراه آورد (۵۴-۵۹). در انجام این پژوهش، پژوهشگران با محدودیت هایی مواجه بودند از جمله می توان به؛ پژوهش صرفاً بر نمونه

اضطراب زیاد در ارتباط است. در حالی که الگوی سنتی با اضطراب و افسردگی کم در ارتباط بود (۳۱).

سانچز-ویلیگاس و همکاران (۲۰۱۱) در پژوهشی آشکار ساختند که اسیدهای چرب ترانس و اشباع نشده دارای اثر پاسخی بر روی افسردگی بالینی می باشند (۳۲). بنابراین مصرف، مواد مغذی خاص اغلب به عنوان تعديل کننده ای موثر در رابطه رژیم غذایی کامل و مشکلات روانی در نظر گرفته شود (۳۳-۳۶). همچنین، افزایش مصرف غذاهایی مثل سبزیجات، میوه ها، لبنیات، غلات و حبوبات با حفظ و افزایش وضعیت سلامت ذهنی مرتبط است (۳۷-۴۰).

صرف بیش از حد اسنک ها (تنقلات) ممکن است به انرژی و چربی بیش از حد و مصرف شکر در نوجوانان منجر شود. همچنین، اسنک ها (تنقلات) مقدار کمی مواد مغذی را که برای عملکرد بهینه انتقال دهنده های عصی ضروری اند، فراهم می سازند. بنابراین، در ایجاد و تشديد انواع اختلالات روانی مانند افسردگی، اضطراب، اختلال وحشت و اختلال شخصیت در افراد دخیل اند (۴۱ و ۴۲).

بخش دوم نتایج نشان دهنده ارتباط بین الگوی غذایی ناسالم با تصویر بدنی می باشد و داشت آموزان با الگوی غذایی ناسالم تصویر بدنی ضعیف تری داشتند.

از آنجایی که، الگوی غذایی ناسالم (عربی) شامل چربی‌ها و شیرینی‌ها می باشد، بنابراین این الگوی غذایی، می تواند باعث چاقی شود. بسیاری از کارشناسان تغذیه و بهداشت، غذاهای فوری را به دلیل داشتن کالری زیاد و اسید چرب با ترانس بالا، چاق کننده و مضر برای سلامتی می دانند (۱۸ و ۱۹). مصرف غذاهای پرچرب معمولاً با چاقی، افزایش کلسیترول خون، بیماری‌های قلبی-عروقی، دیابت نوع ۲ و بروخی از سلطان‌ها در ارتباط هستند (۱۸ و ۱۹). همچنین، مصرف چاشنی‌های غذایی مضر و پرکالری دیگری از قبیل؛ نوشابه‌های گاز دار و سس به همراه غذاهای فوری، عوارض بیماری زای این قبیل مواد غذایی را دو چندان می کند. چاقی و افزایش وزن یکی از جدی- ترین نتایج مصرف نوشابه‌های گازدار هستند و قند موجود در این نوشابه ها فرد را یک قم به ابتلا دیابت نزدیک می کند

کاهش اضطراب در بین افراد جامعه به ویژه دانش آموزان و همچنین پیشگیری از روند شیوع چاقی در بین دانش آموزان و سایر افراد جامعه، گسترش آگاهی عمومی درخصوص تاثیرات الگوی غذایی ناسالم، جلوگیری از مصرف بیش از حد تنقلات و اسنک ها در مدارس و ارتباط متخصصین تغذیه و خانواده ها پیشنهاد می شود و همکاری رسانه ها در گسترش افکار عمومی پیشنهاد می شود.

پسران شهرستان بهارستان استان تهران و در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۹۳ اجرا گردید. همچنین، ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه می باشد که چون پرسشنامه ها به طور خودگزارشی می باشند، آزمودنی غالباً برای پاسخگویی به آنها با مشکلاتی رو به رو می باشد.

نتیجه گیری نهایی

نتایج نشان داد که بین الگوی غذایی ناسالم، تصویر بدنش و اضطراب رابطه مثبت و معناداری برقرار می باشد و داشت آزمونی که الگوی غذایی ناسالم بیشتری داشتند نسبت به دانش آموزانی که الگوی غذایی ناسالم کمتری داشتند تصویر بدنش ضعیف تر و اضطراب بیشتری دارا بودند از طرفی چاقی ناشی از الگوی غذایی ناسالم باعث ایجاد اضطراب در افراد با الگوی غذایی ناسالم شده است. بنابراین جهت افزایش سلامت روان و

تشکر و قدردانی

پژوهشگران از مسئولین محترم آموزش و پرورش شهرستان بهارستان استان تهران و مدیران محترم مدارس پسرانه و تمامی دانش آموزان عزیز که در این مطالعه مشارکت داشتند تشکر و قدردانی می نمایند.

منابع

- 1- Kessler RC, Chiu WT, Demler O, Merikangas KR, Walters EE. Prevalence, severity, and comorbidity of 12-month DSM-IV disorders in the National Comorbidity Survey Replication. Arch Gen Psychiatry, 2005, 62:617–627
- 2- Barkoukis H. Importance of understanding food consumption patterns. J Am Diet Assoc, 2007, 107, pp.234-5.
- 3- Mufson L, Weissman M, Moreau D, Garfinkel R. Efficacy of interpersonal psychotherapy for depressed adolescents. Arch Gen Psychiatry, 1999, 56(6):573–579.
- 4- Lewinsohn PM, Hops H, Roberts RE, Seeley JR, Andrews JA. Adolescent psychopathology: I. Prevalence and incidence of depression and other DSM-III-R disorders in high school students. J Abnorm Psychol, 1993, 102(1): 133–144.
- 5- Clark D, Kirisci L. Posttraumatic stress disorder, depression, alcohol use disorders and quality of life in adolescents. Anxiety, 1996, 2(5): 226–233.
- 6- Goodman E, Whitaker RC. A prospective study of the role of depression in the development and persistence of adolescent obesity. Pediatrics, 2002, 110, 497–504.
- 7- Pouretedal Z, Salek-Zamani SH, Vahidikia N, Ebrahimi-memehghani M. changing the food style consumption of female and male students of Tabriz University After entrance to University, Medical Journal of Tabriz, 2008, Vol 30(1), 25-32.[Persian].
- 8- Wang Z, Zhai F, Du S, Popkin B. Dynamic shifts in Chinese eating behaviors. Asia Pac J Clin Nutr, 2008, 17(1), 123–130.

- 9- Hu F, Manson J, Stampfer M, Colditz G, Liu S, Solomon CG, Willett WC. Diet, lifestyle, and the risk of type 2 diabetes mellitus in women. *N Engl J Med*, 2001, 345, 790–797.
- 10- Robinson M, Kendall GE, Jacoby P, Hands B, Beilin LJ, Silburn SR, Zubrick SR, Oddy WH. Lifestyle and demographic correlates of poor mental health in early adolescence. *J Paediatr Child Health*, 2011, 47, 54–61.
- 11- Navarro J, Goutet JM, Roy C, Roy C, Bonnet-Gajdos M, Polonovski C. Folic acid deficiency and depression of cellular immunity. *Arch Fr Pediatr*, 1980, 37, 279.
- 12- Molteni R, Barnard RJ, Ying Z, Roberts CK, Gómez-Pinilla F. A high-fat, refined sugar diet reduces hippocampal brain-derived neurotrophic factor, neuronal plasticity, and learning. *Neuroscience*, 2002, 112, 803–814.
- 13- Jacka FN, Pasco JA, Mykletun A, Williams LJ, Hodge AM, O'Reilly SL, Nicholson GC, Kotowicz MA, Berk M. Association of Western and traditional diets with depression and anxiety in women. *Am J Psychiatry*, 2010, 167:305–311.
- 14- Howard AL, Robinson M, Smith GJ, Ambrosini GL, Piek JP, Oddy WH. ADHD is associated with a 'Western' dietary pattern in adolescents. *J Atten Disord* 2011, 15, 403–411.
- 15- Slater B, Enes CC, Lopez RV, Damasceno NR, Voci SM. Validation of a food frequency questionnaire to assess the consumption of carotenoids, fruits and vegetables among adolescents: the method of triads. *Cad Saude Publica*, 2010, 26, 2090–2100.
- 16- Port AL, Gueguen A, Kesse-Guyot E, Melchior M, Lemogne C, Nabi H, Goldberg M, Zins M, Czernichow S. Association between Dietary Patterns and Depressive Symptoms over Time: A 10-Year Follow-Up Study of the GAZEL Cohort. *PLOS ONE*, 2012, 12(7): 355–365
- 17- Bourzoie A, Azadbakht L. Describing the dietary habits of Isfahan young girls: assessing the status of tea consumption, processed foods, fats and cooking methods, journal of health researches, 2010, vol 6,(2)157-164.[Persian].
- 18- Pereira MA, Kartashov AI, Ebbeling CB, Van HL, Slattery ML, Jacobs DR, Ludwig DS. Fast-food habits, weight gain, and insulin resistance (the CARDIA study): 15-year prospective analysis. *Lancet*; 2005, 365(9453):36-42.
- 19- Bowman S, Vinyard B. Fast Food Consumption of U.S. Adults: Impact on Energy and Nutrient Intakes and Overweight Status. *Journal of the American College of Nutrition*; 2004, 23(2):163-168.
- 20- Dunn AL, Marcus BH, Kampert JB, Garcia ME, Kohl HW, Blair SN. Comparison of Lifestyle and structured interventions to increase physical activity and cardio respiratory fitness: a randomized trial. *JAMA*; 1999, 281(4): 327-34.
- 21- Barzin M, Mirmirian P, Afghan M, Azizi F. the study of obesity, food style and physical activity in female clients with 18-25 years old, PAZHOHANDEH, 2009, Vol 12(2), 157-164. [In Persian].
- 22- Pratt JS, Cumming S, Vineberg DA, Cook FG, Kaplan LM. Case 25-2004- A 49 year-old women with severs Obesity, Diabetes and Hypertension. *N Engl J Med*; 2004, 351(7):696-705

- 23- Protect Texas (Texas Department of Health) [editorial]. (2004). Psychological impact of Obesity on School aged children, <http://www.dshs.state.tx.us/phn/data.shtm> (Accessed Jun 2007).
- 24- Jackson D, Mannix J, Fago P, McDonald G. Overweight and Obese children: Mothers Strategies. *J Adv Nurs*; 2005, 52(1): 6-13.
- 25- Barnow S, Bernhim D, Schroder C, Lanffer H, Fusch C, Freyberger HJ. Obesity in childhood and adolescence, first results of a multimodal intervention study in Mecklenburg Vorpommern. *Psychotherapy psychosom Med Psych*; 2003, 53(1): 7-14
- 26- Alizadeh M, Mehdinia J, Pourghasem B, Esmaeilzadeh A. identifying common food styles in female adolescents, *Medical Journal of Tabriz University*, 2009, 31, 3, 23-30. [Persian].
- 27- Esmaeilzadeh A, Kimiaghar SM, Mehrabi Y, Azadbakht L. food styles and the risk of chronic deices, *the Iranian journal of Debate and lipid*, 2005, Vol5(1), 1-9. [Persian].
- 28- Willett WC, Sampson L, Stampfer MJ, Rosner B, Bain CH, Witsch MJ, Hennekens CHH, Sperzer FE. Reproducibility and Validity of a Semi Quantitative Food Frequency Questionnaire, *Am J. Epidemiol*; (1985) 122 (1): 51-65.
- 29- Mousavi R, Moradi AR, Farzad V, Mahdavi E, Spence S. Psychometric Properties of the Spence Children's Anxiety Scale with an Iranian Sample, *International psychology journal*, 2007, 1(1), 1-16.
- 30-Bakhtiyari M. Ehramposh E, Enayati N, Rastmanesh R, Delpisheh A, Zaeri F, Hoomaunfar R. the relationship of consumption of fast food and the level of anxiety among students of mediacl Tabriz University, *The journal of mental health principles*; 2011, vol 13(3), 28-35. [In Persian].
- 31- Weng TT, Hao J, Quin Q, Cao H, Fu J, Sun Y, Huang L, Tao F. Is there any relationship between dietary patterns and depression and anxiety in Chinese adolescents? *Public Health Nutrition*: 2011, 15(4), 673–682.
- 32-Sanchez-Villegas A, Verberne L, De Irala J, Ruiz-Canela M, Toledo E, Serrea-Majem L,& Matinez-Gonzales MA. Dietary fat intake and the risk of depression: the sun project; 2011, *PloS One* 6, e16268.
- 33- Bjelland I, Tell GS, Vollset SE, Refsum H, Ueland PM. Folate, vitamin B12, homocysteine, and the MTHFR 677C-T polymorphism in anxiety and depression: the Hordaland Homocysteine Study. *Arch Gen Psychiatry*; 2003, 60, 618–626.
- 34- Alpert JE, Fava M. Nutrition and depression: the role of folate. *Nutr Rev*; 1997, 55, 145–149.
- 35- Parker G, Gibson NA, Brotchie H, Heruc G, Rees AM, Hadzi-Pavlovic D. Omega-3 fatty acids and mood disorders. *Am J Psychiatry*; 2006, 163, 969–978.
- 36- Ng F, Berk M, Dean O, Bush AI. Oxidative stress in psychiatric disorders: evidence base and therapeutic implications. *Int J Neuropsychopharmacol*; 2008, 11, 851–876.
- 37- Nemets H, Nemets B, Apter A, Bracha Z, Belmaker RH. Omega-3 treatment of childhood depression: a controlled, double-blind pilot study. *Am J Psychiatry*; 2006, 163, 1098–1100.

- 38- Ramakrishnan U, Imhoff-Kunsch B, DiGirolamo AM. Role of docosahexaenoic acid in maternal and child mental health. *Am J Clin Nutr* ; 2009, 89, issue 3, 958S–962S.
- 39- Pfeiffer SI, Norton J, Nelson L, Shott S. Efficacy of vitamin B6 and magnesium in the treatment of autism: a methodology review and summary of outcomes. *J Autism Dev Disord*; 1995, 25, 481–493.
- 40- Kaplan BJ, Fisher JE, Crawford SG, Field CJ, Kolb B. Improved mood and behavior during treatment with a mineral– vitamin supplement: an open-label case series of children. *J Child Adolesc Psychopharmacol*; 2004, 14, 115–122.
- 41- Stein DJ, Stahl S. Serotonin and anxiety: current models. *Int Clin Psychopharmacol*; 2000, 15, Suppl. 2, 51–56.
- 42- Wallin MS, Rissanen. Food and mood: relationship between food, serotonin and affective disorders. *Acta Psychiatr Scand*, 1994, 89, 36–40.
- 43- Yarmohammadi P, Sharifrad GH, Azadbakht L, Morovati-Sharifabadi MA, Hassan zadeh A. the study of predictable factors of behavioral students in Isfahan by consumption of fast food with using planning behavior theory, journal of health researches organization,2011, Vol 7(4),54-51. [In Persian].
- 44- James J, Kerr D. Prevention of childhood obesity by reducing soft drinks. *International Journal of obesity*;2005,29:54-57.
- 45- Bazhan M, Kalantari N, Ghafarpour M, Hoshyarnejad A, Alavimajd H. the relationship between obesity and the allocation of fatness in body with consumption food styles among female students in Lahijan, *Journal of Endocrine and Metabolism of Iran*,2005, Vol 7(10),78-84.[In Persian].
- 46- Fazelpour SH, Baghiani moghdam MH, Najarzadeh A, Falahzadeh H, Shamsi F, Khaibari F. the study of consumption of fast food in people in Yazd, the *Yazd journal of health*,2011, Vol 10(2),38-46.[In Persain].
- 47- Malete L, Motlhoiwa K, Shaibu S, Wrotniak BH, Maruapula SD, Jackson J, Compher CW. Body Image Dissatisfaction Is Increased in Male and Overweight/Obese Adolescents in Botswana. *Journal of Obesity*; 2013, Volume 2013 (2013), Article ID 763624, 7 pages <http://dx.doi.org/10.1155/2013/763624>
- 48- Calzo JP, Sonneville KR, Haines J, Blood EA, Field AE, Bryn Austin S. “The development of associations among body mass index, body dissatisfaction, and weight and shape concern in adolescent boys and girls,” *Journal of Adolescent Health*, 2012, vol.51,no.5, 517–523.
- 49- Sonneville KR, Calzo JP, Horton NJ, Haines J, Austin SB, Field AE. “Body satisfaction, weight gain and binge eating among overweight adolescent girls,” *International Journal of Obesity*, 2012, vol.36, no.7, 944–949.
- 50- Duncan JS, Duncan E, Schofield KG. “Associations between weight perceptions, weight control and body fatness in a multiethnic sample of adolescent girls,” *Public Health Nutrition*, 2011, vol.14, no.1, 93–100.

- 51- Pallan MJ, Hiam LC, Duda JL, Adab P. "Body image, body dissatisfaction and weight status in south asian children: a cross-sectional study," BMC Public Health, 2011, vol. 11, article 21.
- 52- Chen LJ, Fox KR, Haase AM, Ku PW. "Correlates of body dissatisfaction among Taiwanese adolescents," Asia Pacific Journal of Clinical Nutrition, 2010, vol.19,no.2,172–179.
- 53- Kerzempek K. Body image: Can Body Dissatisfaction Predict Social Anxiety? Thesis for Bachelors degree of psychology, 2012, Dublin Business School, Dublin, Ireland.
- 54- Epstein LH. Ten year Follow-up behavioral, family-based treatment for obese children, JAMA, 1990,264:2519-23
- 55- Wellman NS, Friedberg B. Causes and consequences of adult obesity, health, social and economic impacts in the U.S. Asia Pacific J Clin Nutr, 2002,11Supp1:705-709.
- 56- Shives LR, Isaacs A. Basic conceits of psychiatric mental health nursing. 5th ed. 2002, Lippincott, PP: 703.
- 57- Swallen KC, Reither EN, Haas SA, Meier AM. Overweight, obesity, and Health Releated Quality of life among Adolescents: The National longitudinal study of Adolescent Health. Pediatrics, 2005, 115(2):340-347.
- 58- Anderson SE, Cohen P, Naumova EN, Must A. Association of depression and anxiety disorders with weight change in a prospective community based study of children followed up into adulthood. Arc Pediatr AdolescMed, 2006, 160(3):285-291.
- 59- Wyatt SB, Winters KP, Dubbert PM. Overweight and Obesity: Prevalence, consequences, and causes of a growing public health problem. AM J Med Sci, 2006, 331(4):166-174.

The relationship between dietary patterns, body image, and anxiety in adolescents' male students

Khodabakhshi Koolae¹ A (PhD) - Rasstak² H (MSc) - Mansour³ L (MSc) - Rashidkhani⁴ B (PhD)

Abstract

Introduction: Dietary patterns and psychological health have strong relationship. People with unfit body may experience few mental problems. The present study examined the association between dietary patterns and anxiety in middle school students.

Methods: The research is descriptive and correlational. The study population included guidance school students who were studying in the academic year 2013-14 in the Baharestan city, in Tehran province. The population sample of 220 students from schools was chosen by multi-stage cluster sampling method. Research measurements including, Spence Children's Anxiety Scale, and food-frequency questionnaire (FFQ) were utilized. The Data were analyzed using inferential statistics factor analysis, logistic regression, and Spearman correlation coefficients.

Results: Factor analysis showed that both healthy and unhealthy dietary patterns among subjects had the highest dispersion Justifying 34.11 percent of the total Variance of consumption. Spearman correlation showed a significant positive correlation between anxiety and unhealthy eating patterns ($P<0.0005$). Logistic regression analysis showed that most students with unhealthy eating patterns are more likely to suffer from anxiety ($P<0.0005$). The other part of the logistic regression model showed that students who show unhealthier dietary pattern have a worse body image.

Conclusion: the present results indicated that there is a relationship between dietary patterns, body image, and anxiety. Furthermore, people with unhealthy food patterns have a poorer body image and are more anxious.

Key words: Food patterns, anxiety, adolescents, students.

Received: 23 January 2014

Accepted: 24 November 2014

1- Assistant professor, Department of Counseling, Khatam University, Tehran, Iran. **(Correspondence author)**

E-mail: anna_khodabakhshi@yahoo.com

2- MSc in Counseling, Department of Counseling, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

3- MSc in Counseling, Department of Counseling, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

4- Assistant professor, Department of Food and nutrition, Medical university of Shahid Beheshti, Tehran, Iran.

Iranian Journal of Psychiatric Nursing

Vol.2 Issue.8 No.4 Winer 2015 ISSN: 2345-2501

The effect of Cacao on occupational burnout.....	1
Mehrabi T (MSc) - Gorji S (MSc) - Zolfaghari B (Ph.D)	
The relationship between dietary patterns, body image, and anxiety in adolescents' male students.....	12
Khodabakhshi Koolaee A (PhD) - Rasstak H (MSc) - Mansour L (MSc) - Rashidkhani B (Ph.D)	
Effect of psychological interventions on mental status of female students.....	26
Ghazavi Z (MSc) - Taleghani F (Ph.D) - Keshani F (DDs) - Keshani F (DDs)	
The relationship between social support and death anxiety in hemodialysis patients.....	36
Sadeghi H (MSc) - Saeedi M (MSc) - Rahzani K (PhD) - Esfandiar A (MSc)	
The relationship between premenstrual syndrome disorder, stress and quality of life in female students.....	49
Zarei Z (MSc) – Bazzazian S (Ph.D)	
Assessment of relationship between characteristics of psychiatric patients escaping from Razi Psychiatric Hospital.....	59
Ajalli A (Ph.D) - Khodaee M (Ph.D) - Goodarzi M (Msc) - Tamizi Z (Ph.D) - Dibaee M (Msc)	
Effects of anger management training based on Health Promotion Model on soldiers engaged in risky behavior.....	68
Asadzandi M (Ph.D) - Sekarifard M (B.Sc) - Ebadi A (Ph.D) - Morovvati Sharif Abad M A (Ph.D) - Salari MM (Ph.D)	
The effect of eye movement with desensitization and reprocessing on anxiety induced by dressing pain in burn patients.....	80
Moradi M (Msc) - Chatrrooz M (B.Sc) - Sarichlu MA (Msc) - Alipourheidari M (Ph.D)	